

MAGYAR KURIR

Bécsből, Pénteken, December 27 dikén, 1822.

Spanyol Ország.

A' közelebbi levelünkben említett Toulousei Ujság (mellyet a' Gazette de France Dec. 13d. közöl) imígy folytatja jelentését Dec. 6d.: „Midőn Mina Puycedrába bérkholna, seregének hátulját Malavilla Royalista vezér megtámadta, 's 200 emberét elfogta. Fleyres, Mosen-Anton és Misas Royalista Vezérek pedig, oldalról 's hátul kerülgetik Minát. Minden felől seregelenek egybe a' Guerillák, 's a' Papoknak és Bíróknak leszabdaltatások, a' royalista familiák' üldöztetése, 's a' Corteseknek azon Decretuma, melly szerint kéntelen kellett fogatnak fegyvert a' néppel, rövid időn Guerillákkal tölük el Spanyol Országot. Urgel vitézül védelmezi magát, 's ha Mina bé nem veszi ezen erőseget is, úgy minden eddig nyert győzedelmei nem sokát érnek.

Puycedrából írják Dec. 1sőjén: „Már most csakugyan egész bizonyossággal tudjuk, hogy Báro d'Eroles hat Tisztal, kinek ketteje Oberster 's valami ötven emberrel, az Andorrai hérczeken keresztül, a' Pailasi kerületben Sort felé vette útját, a' hova Nov. 30d. érkezett meg. — Tegnap estve két Royalistát löttek föbe. Egyike, ki a' lovasság számára válogatandó lovakra ügyelt, azt hitte, hogy foglalatossága nem tulajdonittatnék néhi vétkül 's bátran maradhatna Puycedrában. Holnap újra öt személy jut ugyan ezen sorsra. — Manserából jelentik, hogy azon város nagy rettegésben van. 27 személyek

öltettek - meg politikai vélekedéseikért. Ugyan azon nap a' Militziáktól is elvérettek a' fegyverek, nem lévén irántok bizodalom; közölök 700 oda hagyá a' várost 's nagy számmal mentek a' Misas és Matavilla seregeikhez.

A' Toulousei politicai Journal, Puycedra tájáról következő levelet közöl Dec. 3dikáról: „Itten küldöm az Urgeli Diariumnak Nov. 27d. számját, melly a' Liviában nyomtattak között legutolsó. Hozzá mellékelem a' Barcelonai Diarium' kivonását is, melly azon személyek' laistromát foglalja magába, kik a' Constituzió' értelmével ellenkező gondolkozásokért Manresaban agyon lövettek. A' laistromon 25 van; de 27et löttek föbe. Ezen kegyetlen bánás mindeneket neki keserített, 's azt hiszik és nem ok nélkül, hogy az egész tájékon új lázadás kerekedik. — Mina odahagyja a' Cerdagnét; a' mint mondják, seregeinek nagy része más pontokra oszlik; Puycedrában Cerutti Olasz' vezérlése alatt 6—700 emberből álló őrizet-sereg van; Seonak ostromló-serege két vagy harmadfél ezer főre mehet. Romagosa, minekutána a' városból megfutamodott lakosok' élelmét a' Seoi erősségbe hordatta volna, Nov. 24d. oda bészárkozott, 's olykor olykor szerencsével csap ki az ostromló-seregre. — Egy Arlesi levél szerint (melly hely a' Keleti Pyrenaeum Departementjében esik), ott Nov. 27d. nagy lövöldözés hallatszott, mellyből azt gyanítják, hogy Olot táján a' Milans Divisiója a' Royalistákkal egybecsapott.

Az Etoile így szól Dec. 16d.: „A Spanyol Országban, különösen Cataloniában esett utóbbi történetek annyira rájuk ijesztettek némellyekre, hogy a' Royalisták által védelmezett szent ügyet teljességgel elveszettnek tartanák. De ezek nem ismerik a' spanyol character-t, melyet semmi el nem csüggeszt. „Míg csak egy Spanyol leszen Spanyol Országban“ mondának a' Spanyolok Bonaparte idejében „mindaddig fenn áll az Ország.“ Most azok, kik Bonaparte ellen harczoltak, 's a' kiket Európa hitvédőjének nevezett, ugyan ezt mondják nemes büszkeségekben: „Míg csak egy Royalista leszen Spanyol Országban, a' Királyság mindaddig megmarad!“ Mina Puycedráig nyomult. Báró d'Erolesnek rozsziúl lévén serege fegyverkezve, minden közönséges egybe-
csapást kerülnie kellett. A' constitutiós vezér, nem ügyelvén a' háta megett támadó Royalistákra, a' francia határig nyomult, 's a' Régenséget arra kényszeríté, hogy a' francia földön keresne menedéket. A' royalista vezér erre ismét béjött Spanyol Országba 's egybekötötte hadmozgásait a' Campredozi és Salsonai osztályokkal. Mind ezek szerint nincs még itt az ideje, hogy a' spanyol Royalisták eltöröltetésének hitelt adjunk. — Merino, az a' rendkívülvaló ember, az Ó-Castilliai, Burgósi bérceken 's a' Duero egész bal partjain jár fel 's alá 2000 embereivel. Zabala, penzióbanlévő Oberstlieutenant 800 embereivel az Ó-Castilliai Constitutiósokat rettegeti, Cuebilla Biscayaban 's Aszturiának és Castiliának egy részében szinte Pancorboig szárguldozik. Don Carlos Odonnel Generallieutenantszámós sereggel fekszik Navarrában, Perreira, az apostoli Junta egyik tagja Galiciában táborozik, és Corunnát 's a' portugal-

liai szélsőig az egész Országot fenyegeti. A' hajdani vitéz Guerilla-vezér El Rojo de Valderos, Valladolid, Restoro, Zamora, Salamanca, Avila, és az egész Leoni Királyság környékeit járja fel 's alá. Estramadurában három vezérek alatt 2000 Royalisták vannak. Zaldivar Cadixban portyászik. Manchában két Royalista-vezér munnalkodik. Egyike a' Toledo-i bércekről szinte Madritig jött, a' másik Cuenca tartományában mutogatja magát, 's Quadalaxarában Mondideo Guerilla-vezérrel fog kezét. Arragoniában hat Guerilla-vezér van, 's Huescánál, Mequinenzánál és Saragossánál 5000 ember áll. Tudjuk, hogy Cataloniában szinte 20,000 ember viaskodott d'Eroles, Misas, Fleyres, Malavilla, Mosen-Anton, Sapére, Valero, Ramagosa, a' Trappista, Miralles és Valonga vezérek alatt, kik mindnyájan halhatatlan nevet szerzének. — Egy spanyol Vendééről volt szó. Azonban egész Spanyol Ország azzá leve, de a' spanyol Royalisták nem bosszúlóji, hanem védelmezőji az ő Királyoknak.

Spanyol Amerika.

Panamán keresztül azon tudósítás érkezett Quayaquilből Sept. 8dikéről New-Yorkba, hogy 4000 emberből álló sereg, melyet Bolivar küld Szan Martin' segítségére Limába, már Callaoba megérkezett, 's a' Felső-Perui expeditzióra fordították.

Jóniai Szigetek.

Az Osservatore Triestino ezeket közli Zantéból Nov. 15dikéről: „A' Lipsia nevű Cs. K. Fregát Zantéból, hova kevéssel ezelőtt érkezett meg Mesalongiból, Nov. elején újra az aetoliai partok felé evezett, azon tengeri tolvajok felkeresésére, kik a' mult Octoberben a' Merope nevű Cs. K. hajót elvették, Kapitányát.

Gróf Ivanovichtot megölték, hogy tőlök a hajót visszavegye 's őket a Cs. K. vitorlának sértéséért megbüntesse. Marquese Paulucci, a közép-tengeri Cs. K. hadierőnek Contra - Admiralisa és Commendánsa maga is jelen volt a Fregáton, melyet, hozván a tengeri tolvajoktól visszavett Meropét, midőn ismét Zante felé tartana, Nov. 12d. délutáni egy óra tájban, éppen a Cephaloniai torkolatnál, a hol különben is dühös széllel küzdött, az a szerencsétlenség érte, hogy a menykő fő árboczába csapván, azt iszonyú ropogással szélythasgatta 's darabjait meszsziére elhányta. A hajó tetejére suhanván - le a menykő, ott két felé terjedt gyujtása, 's onnan a hajó aljába sodródván - le iszonyú sebességgel, egy rozsdás golyobissal tele kosáron öntötte - ki mérgét 's azzal elaludott. A golyobisokat annyira megsimította az electrica materia, hogy a palérozott aczéllhoz hasonlitanak. Nagy szerencse, hogy az árboczhoz közellévő gyújtó - rakétás ládába nem kapott a menykő, mert így bizonyosan oda lett volna az egész hajó. Két Matróz veszté életét, őt pedig megsebesedett.

Francia Ország.

A Király Dec. 11d. ministerialis tanácsot tartott, mellynek végződésével Herczeg Montmorency Herczeg Wellingtonhoz ment.

Perpignanból Dec. 4d. indult tudósításoknál fogva, a Seo d'Urgeli Régenség tagjai, Marquis Mataflorida fiastól; Gispert és Orffa Miniszterek; Barrino Fő Orvos; Barsia a Marquis alamizna - osztogatója, oda megérkeztek. A Perpignani Praefectus nevezetes summát kapott a végre, hogy azt a spanyol szökevények közt osztaná - ki. Eleinte minden személy 25 frank útipénzt kapott; de utóbb igen neved-

vén számok, az útipénz felényire szállítattott. — Pauból írják Dec. 8d.: „Azon Spanyolok között, kik a Tabuencai útközet után Francia Országba futottak 's most már az Odonnel Ármadájához igyekeznek, 600an mentek városunkon keresztül, 's igen elhagyatott állapotban vannak. Néhány napok oltá a Hit - ármadának némelly Tisztjei is szállingóznak nálunk keresztül, 's ezek is Navarra felé tartanak.

Francia Országban egy társaság állittatik, melly a földbirtokosoknak zálogra fog pénzt költsönözni, 's azt esztendőnként fizetendő részekben kapja - vissza. Ezen társaság, fundálójának nevével Harel Lavertu és társai Bankjának nevezetik. Az intézet plánuma nemcsak Francia Országban nyert javallatot, hanem egy Londoni ház is alkura lépett Harel Lavertuvel, melly szerint az actziáknak egy részét (u. m. 36 millió frankot, mellyből minden negyedik hónapban egy ötödresz fizetődik - vissza) tőle általveszi. Francia Országban, nevezetesen hol a 'Revolutzió' következésében a földek nagyon eldarabolódtak, azoknak birtokosai igen nagy és káros interesre kéntelenitettek pénzt költsönözni, 's ezen rosznak veszi majd elejét a nevezett Bank.

Újabb tudósítások szerint Dec. 12d. magános audientziát adott a Király Herczeg Wellingtonnak. A Herczegnek elutazása, melly Dec. 14dikére határozott, úgy látszik továbbra marad. Legalább a Párizsi levelek azt mondják, hogy Dec. 15d. a külső dolgokra ügyelő Miniszternél, Herczeg Montmorencynél, nagy diplomaticai vendégség leszen Herczeg Wellingtonnak tiszteletére.

Llorente a Spanyol Inquisitio történeteinek ismeretes írója (mellynek hajdan titoknokja volt) parancsolatot vett,

hogy Párizst, hol több esztendőök oltá tartózkodott, 24 óra alatt hagyja oda. Haszon'ó intést kaptak korábban más két Spanyolok is, u. m. Bertram de Lys (a' híres Madridi Banquier' és Deputátus' fija) és Corradi Urak.

P r u s z s z i a.

Király Ő Felsége az idén Aug. 18d. költ felséges Cabineti rendelkezésénél fogva, az 1812 Mártz. 11d. rendelkezésnek 7d. és 8d. cikkelyeiben foglalt határozásokat, mellyek szerint a' hazafiaknak tartatható Izraeliták, ha valamelly tudománybáñ magoknak ismereteket szerzették, azokban akademiái Tanító hivatalokra is léphessenek, az ezen határozások' munkába-vétele közben magát eléadó dispropörtio miatt felfüggesztette.

Egy különös eset adván reá alkalmaztosságot, a' Király Aug. 21diki Cabineti rendelkezésében azt parancsolta, hogy a' templomoknak belső régi elrendelése, melly szerint az oltár a' templomnak egyik végében napkelet felé fordítva, a' cathedra pedig oldalt egy oszlop mellett áll, ezen túl is így maradjon, s ezen elrendelést az újonnan építendő templomoknak belsejében is meg kell tartani.

Berlini levelek jelentik Dec. 17d., hogy a' volt franczia Policzáj-Miniszter Savary, magános foglalatosságaiában oda megérkezett.

Pápa Státusai.

Római nál tudósítások fogva, Prusz-

szus Király Ő Felsége Nápolyból visszajövet, Dec. 8d. estve érkezett újra Rómába. Dec. 10d. reggel Pápa Ő Szentségének másodszozi látogatására ment, és hogy egyszersmind töle búcsút vegyen. Ugyan az nap estve, a' Cardinalis Státus-titoknok Consalvi Ő Eminentziájánál tartatott muzsikai Akademiát tisztel-meg jelenlétével. Más nap elindult Ő Felsége Rómából s Florencziába ment.

B é c s.

Ő Cs. K. Apostoli Felsége Nabia ch György Urat penzióban lévő Kapitány-Hadnagyot, negyven esztendei dícséretes hadi szolgálatjának tekintetéből, mind két nemen lévő maradékával együtt, Magyar Nemesi rangra méltóztatott a' taxák elengedése mellett kegyelmesen emelni.

University Library Auróra,

H a z a i A l m a n a c h 1823ra.

Kiadá Kisfaludy Károly (2d. év).

Tíz rézre metszett képpel, G. M. Petrich és Schärmer rajzolatjaik után, Blaschke, Axmann, Höfel és Loos által; muzsikai darabokkal; Párizsi forma kötésben, aranyos metszéssel, toában, velin papirosra nyomtatva, találatik Bécsben a' Hébe Kiadójánál (Adlergasse Nro 720). Az árra 10 f. V. Cz.

A' kettős Innepek miatt, egy félárkusnál többel nem szolgálhatánk.